

De levenswandel van de botter *Fides*

Van Charlotte Hoek ontvingen we een heel apart verhaal over de geschiedenis van de botter *Fides*. Toevallig hadden we het schip in 1995 bij een bezoek aan het watersportmuseum in Bordeaux zelf ook zien liggen. Opvallend waren de kleuren waarin het botterjacht was geschilderd. Omdat het museum de deuren inmiddels heeft gesloten is het schip nu te koop. Een schip voor een Spiegellezer?

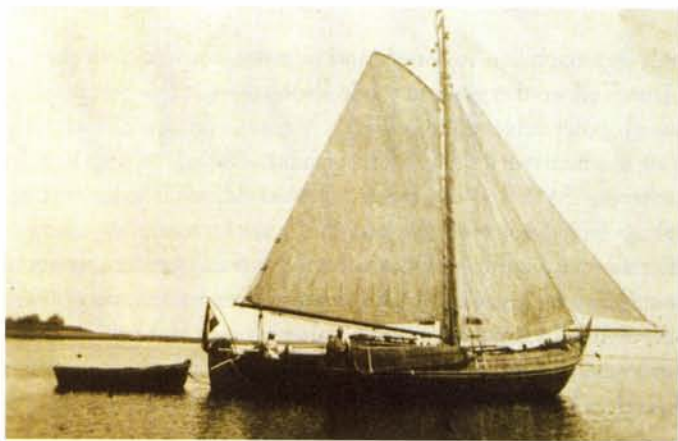
In 1870 wordt mijn overgrootvader Willem Hoek geboren in Goes, hij is een zoon van een beurtschipper. Na een leven als werktuigbouwkundig ingenieur en oprichter van een machine- en zuurstoffabriek in Schiedam, wil hij terugkeren naar zijn geboortegrond in Zeeland.

Hij laat een botterjacht bouwen bij de Gebr. van Duivendijk in Tholen. Deze zijn vooral bekend van de vele Tholense hoogaarden die ze hebben gebouwd, zoals de *Atlanta* (Zie ook SdZ 2002.8). Vanwege een naderende oorlog en een slechte economie zijn het barre tijden voor de scheepsbouwers. Wanneer de botter wordt opgeleverd is niet precies bekend. Waarschijnlijk is deze net voor de oorlog gereed, maar heeft hij geen kans om er mee te varen. Hij doopt haar *Fides*.

Tijdens de oorlog ligt de botter bij Van Duivendijk in de haven. De Hollandse platbodems zijn gewilde statussymbolen voor de Duitse officieren en vaak wordt geprobeerd om de *Fides* te ont-eigenen. Maar dankzij zijn studie aan de universiteit in Bingen in Duitsland weet mijn vader hen steeds in vloeiend Duits te overtuigen dat het toch niet zo netjes is om de botter mee te nemen. Ondertussen wordt de *Fides* onderhouden door de gebroeders Van Duivendijk. Hierbij is een rekening uit 1941 afgebeeld die we tussen de paperassen van mijn overgrootvader heb-

De *Fides* met Willem Hoek aan het roer en Jaap de Bie.

Fides onder zeil.

ben gevonden. Helaas is er geen logboek bewaard gebleven. Opvallend is dat er mos op de rekening staat. In die tijd werd mos 's winters aan scheepsbouwers aangeboden, deze gebruikten dat om te breeuwen. Zie ook SdZ 2003.3. Aan het einde van de oorlog in 1944 worden in Tholen door de wegtrekkende Duitsers alle schepen in de haven opgeblazen. Echter de *Fides* en een ander jacht worden net op tijd en met gevaar voor eigen leven door Van Duivendijk en zijn medewerkers uit het zicht gevaren. Na de oorlog wordt de *Fides* weer in zeilende staat gebracht. Omdat Willem Hoek een werktuigbouwer in hart en nieren is, monteert hij op de *Fides* een stuurwiel. De botter heeft zes jaar

*De rekening is zyn reeds aan den Botter en Bevalk. best.
Vader de afrekening van December 1941
Volmond tot 31 December f 65,85*

onkosten	2,50	ontvang de groeten van ons kellen
Motor	6,00	W. dienaar
Yzer	9,40	
Risic	3,60	Van Duivendijk
Teeer Carbolium en ellos	1,60	
<i>Totaal</i>	<i>179,95</i>	

Rekening van 6 december 1941, onderhoud *Fides*.

lang in de haven van Tholen ijsgang, storm, regen en zon doorstaan. Daarom worden de vernis en de verf weer opnieuw aangebracht. Op 27 juni 1946 maakt Willem Hoek zijn eerste zeiltocht, van Tholen naar Schiedam. Vanaf dat moment kan hij elke zomer, tot zijn dood in 1953, van de *Fides* genieten. In april zegt hij zijn vrouw gedag en vertrekt tot oktober bijna zonder onderbreking naar Zeeland. Samen met de bootsman Jaap de Bie zeilen en vissen ze in Zeeland met als thuishaven Veere.

Met Van Duivendijk onderhoudt hij zeer goede banden. In de nog slechte tijden helpt hij ze door een kotter bij hen te laten bouwen en deze te verkopen. Na zijn dood wordt de *Fides* vermoedelijk verkocht aan een Fransman, die de boot naar de Middellandse Zee brengt. Na de verkoop is er nooit meer iets van de *Fides* vernomen, totdat er in 1996 contact wordt gezocht met onze familie vanuit Bordeaux. In de onderzeebotenbasis in Bordeaux heeft men een plezierjachten museum ingericht. Deze basis is, net al vele andere langs de kust van Frankrijk, in de oorlog gebouwd, zodat Duitse onderzeeboten er konden worden onderhouden.

De conservatoren van het museum hebben in Zuid-Frankrijk de hand weten te leggen op de half gezonken *Fides*. Aangezien het toch één van de eerste pleziervaartuigen was, willen zij de boot opknappen en tentoonstellen. Aan ons wordt gevraagd om informatie en foto's van de boot op te sturen. Aan de hand van de foto's en de verhalen worden eiken planken besteld en enkele spanten vervangen. In het jaar 2002 gaan mijn vader en ik naar het museum toe om de *Fides* te bezichtigen. Het is een leuk museum en een interessante ervaring. Alleen bekruipt ons na afloop het gevoel dat we toch maar beter kleurenfoto's hadden kunnen opsturen! De *Fides* is geschilderd in de kleuren van een Bretonse vissersboot.

Het platbodem varen (maar niet het zeilen) heeft uiteindelijk twee generaties overgeslagen. In de zomer na de vakantie dat ik het museum in Bordeaux bezocht, ontmoet ik mijn vriend Leonard van der Vorm die weg is van het platbodem zeilen. Na twee jaar een Vollenhovense bol te hebben gehuurd in Heeg bij het Varskip, hebben we onze droomboot gevonden, een Akkerman Schokker de *Raagskop*. Ook deze heeft een Van Duivendijk onderdeel: het roer! We weten dat het schip is afgebouwd en gedoopt in Drimmelen. Om nu ook het verhaal van dit schip compleet te krijgen zijn wij op zoek naar iemand die ons de herkomst van de naam *Raagskop* kan vertellen.

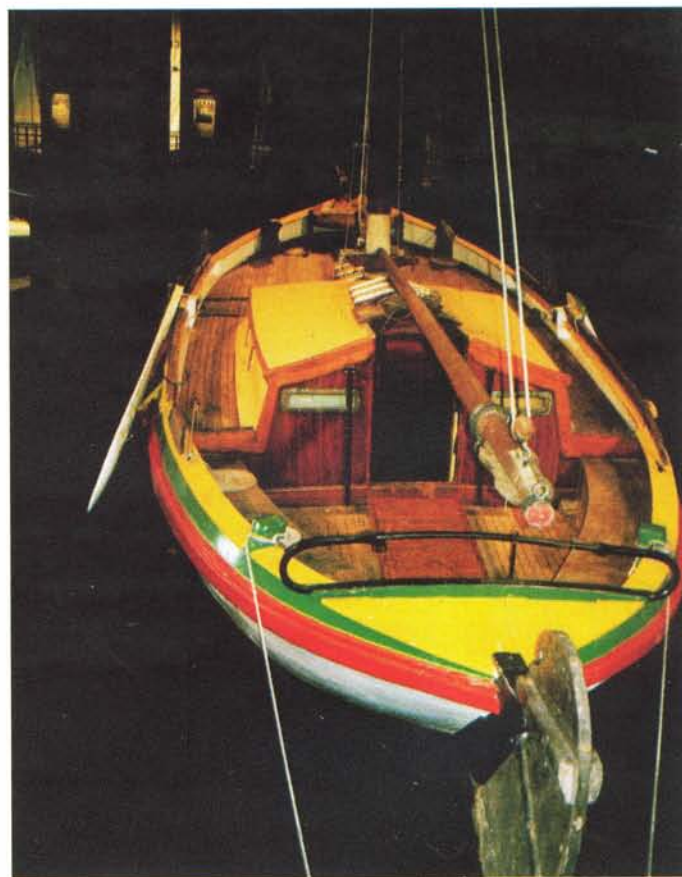
Voor dit artikel heb ik weer contact gezocht met het museum. Helaas blijkt dat het museum geen lang leven was beschoren en het plezierjachten museum is weer gesloten, omdat de stad Bordeaux gaat investeren in een moderne tramlijn en de renovatie van de grote hangbrug en de historische panden langs de rivier. Het museum heeft reeds alle geleende spullen teruggegeven en heeft de *Fides* te koop aangeboden. Dus als er een lezer is geïnteresseerd in een botter uit 1938... Helaas zal er flink aan geschuurd moeten worden vanwege de bonte kleuren.

Betasom: La Base Souse Marin te Bordeaux.

De *Fides* in het museum in Bordeaux.

Tekst en foto's: Charlotte Hoek

Voor informatie over de botter 010 4425353 na 18:00 uur.